

ادعیه و اورادِ جلوگیری از چشم زخم

۱) حضرت صادق علیه السلام فرمودند: رسول خدا صلی الله علیه و آله، حسنین علیهما السلام را بر زانوی راست و چپ خود می نشانند و بدین گونه ایشان را تعویذ می دادند (تا حفظ شوند):

«أُعِيدُكُمْ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّةِ مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ وَ هَامَّةٍ وَ مِنْ شَرِّ كُلِّ عَيْنٍ لَامَّةٍ»

و می فرمودند: پدرم ابراهیم علیه السلام نیز دو فرزندش اسماعیل و اسحاق علیهما السلام را بدین گونه تعویذ می داد.^۱

امیرالمؤمنین علیه السلام فرمودند: رسول خدا صلی الله علیه و آله، حسنین علیهما السلام را این گونه تعویذ می دادند:

«أُعِيدُكُمْ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّةِ وَ بِأَسْمَائِهِ كُلِّهَا عَامَّةً، مِنْ شَرِّ كُلِّ شَيْطَانٍ وَ هَامَّةٍ، وَ مِنْ شَرِّ كُلِّ عَيْنٍ لَامَّةٍ».^۲

توجه: پس برای هر کس که می خواهیم تعویذ بخوانیم، در آغاز این تعویذ بگوئیم: أُعِيدُكَ (برای پسر)، أُعِيدُكِ (برای دختر)

حضرت صادق علیه السلام فرمودند: رسول خدا صلی الله علیه و آله، حسنین علیهما السلام را به این عوذة، از چشم حفظ می

کردند و این عوذة، همانی است که حضرت موسی علیه السلام دو پسر هارون علیه السلام را به آن تعویذ می داد:

«أُعِيدُ نَفْسِي وَ ذُرِّيَّتِي وَ أَهْلَ بَيْتِي بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّةِ، مِنْ شَرِّ كُلِّ شَيْطَانٍ وَ هَامَّةٍ وَ كُلِّ عَيْنٍ لَامَّةٍ».^۳

۲) این عوذة، از رسول خدا صلی الله علیه و آله برای رفع چشم از حسنین علیهما السلام نقل شده است:

«اللَّهُمَّ يَا ذَا السُّلْطَانِ الْعَظِيمِ وَ الْمَنِّ الْقَدِيمِ وَ الْوَجْهِ الْكَرِيمِ، ذَا الْكَلِمَاتِ التَّامَّاتِ وَ الدَّعَوَاتِ الْمُسْتَجَابَاتِ، عَافِ الْحَسَنَ

وَ الْحُسَيْنَ مِنْ أَنْفُسِ الْجِنَّ وَ أَعْيُنِ الْإِنْسِ».^۴

۱- بحار الأنوار، ج ۶۳، ص ۱۸

۲- الجعفریات، ص ۲۴۸

۳- مصباح کفعمی، ص ۲۲۰

۴- مصباح کفعمی، ص ۲۲۰

۳) روایت است که رسول خدا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ، بارها حسنین علیهما السلام را با دو سوره ی فلق و ناس، تعویذ می کردند.^۵

۴) جناب جبرئیل علیه السلام، این ورد را برای جلوگیری از چشم به رسول خدا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ تعلیم داد:

«بِسْمِ اللَّهِ أَرْقِيكَ مِنْ كُلِّ عَيْنٍ حَاسِدٍ اللَّهُ يَشْفِيكَ»^۶.

۵) از حضرت مجتبی علیه السلام نقل شده است که فرمودند: دوی رفع چشم زخم آن است که این آیه خوانده شود:

«إِنْ يَكَادُ الَّذِينَ كَفَرُوا لِيُزْلِقُونَكَ بِأَبْصَارِهِمْ لَمَّا سَمِعُوا الذِّكْرَ وَيَقُولُونَ إِنَّهُ لَمَجْنُونٌ وَمَا هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ»^۷.

۶) حضرت صادق علیه السلام فرمودند: هرگاه چیزی از برادر ایمانیت دیدی و تو را به شگفتی انداخت، تکبیر بگو، زیرا چشم زخم، حق است.^۸

۷) حضرت صادق علیه السلام فرمودند: هر کس از چیزی که برادرش دارد خوشش آید، بگوید: مبارک باشد، زیرا چشم زدن حق است.^۹

۸) حضرت صادق علیه السلام فرمودند: هر گاه کسی می خواهد با هیأتی نیکو (ظاهری که مورد توجه واقع می شود) از خانه بیرون رود، سوره فلق و ناس را بخواند، و بیرون رود تا چشم بد در او اثر نکند.^{۱۰}

۵- بحار الأنوار، ج ۶۳، ص ۱۴

۶- مصباح کفعمی، ص ۲۲۰

۷- مصباح کفعمی، ص ۲۲۱

۸- بحار الأنوار، ج ۶۳، ص ۲۵

۹- بحار الأنوار، ج ۶۳، ص ۲۶

۱۰- مصباح کفعمی، ص ۲۲۰-۲۲۱

۹) حضرت صادق علیه السلام فرمودند: وقتی به انسانی یا چارپا یا چیزی نیکو نگاه می کنی که تو را به تعجب می اندازد،

چنین بگو تا چشم ضرر نرساند:

«آمَنْتُ بِاللَّهِ وَصَلَّى اللَّهُ عَلَي مُحَمَّدٍ وَآلِهِ»^{۱۱}

۱۰) حضرت صادق علیه السلام فرمودند: هرگاه از چشم بر خودت و چیزی نگرانی، سه بار بگو:

«مَا شَاءَ اللَّهُ لَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ»^{۱۲}

۱۱) حضرت رضا علیه السلام فرمودند: چشم زدن درست است، پس در یک ورقه، سوره ی حمد، توحید، فلق و ناس و آیه

الکرسی را بنویس و در جلد شیشه عطر قرار بده.^{۱۳}

۱۲) حضرت رضا علیه السلام فرمودند: هر کس که چشم به او رسیده است، دست ها را برابر روی خود بلند کند، و سوره

حمد و توحید و فلق و ناس را بخواند، و سپس دست بر روی خود بکشد.^{۱۴}

۱۳) حضرت رضا علیه السلام فرمودند: شفای از زخم چشم، با قرائت سوره های حمد، فلق، ناس و آیه الکرسی، و بخور

دادن قُسط (عود هندی یا عربی)، مُرّ (گیاهی معروف به مُر مکی)، و کُنُدر حاصل می شود.^{۱۵}

۱۴) مرحوم طبرسی در مکارم الاخلاق نقل می کند: کسی که چشم زخم خورده است، سوره ی حمد را بخواند و سپس

چنین بنویسد:

^{۱۱} - دعائم الإسلام، ج ۲، ص ۱۴۱

^{۱۲} - بحار الأنوار، ج ۶۳، ص ۲۶

^{۱۳} - مکارم الأخلاق، ص ۳۸۶ - احتمالاً به معنی همراه داشتن این آیات در محلی مناسب و یا همراه فرد است.

^{۱۴} - مکارم الاخلاق، ص ۴۱۳

^{۱۵} - کافی، ج ۶، ص ۵۰۳/الوافی، ج ۶، ص ۳۰۲-۳۰۳

«بِسْمِ اللَّهِ أُعِيدُ فَلَانَ بْنِ فُلَانَةَ (نام آن فرد ابن نام مادرش) بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّاتِ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ وَ ذَرَأَ وَ بَرَأَ، وَ مِنْ كُلِّ عَيْنٍ نَاطِرَةٍ وَ أُذُنٍ سَامِعَةٍ وَ لِسَانٍ نَاطِقٍ، إِنَّ رَبِّي عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ، وَ مِنْ شَرِّ الشَّيْطَانِ وَ عَمَلِ الشَّيْطَانِ، وَ خَيْلِهِ وَ رَجَلِهِ، وَ قَالَ يَا بَنِيَّ لَا تَدْخُلُوا مِنْ بَابٍ وَاحِدٍ وَ ادْخُلُوا مِنْ أَبْوَابٍ مُتَفَرِّقَةٍ».^{۱۶}

(۱۵) مرحوم طبرسی، دعای پناه (عوذة) از چشم خوردن را چنین نقل می کند:

«اللَّهُمَّ رَبَّ مَطَرٍ حَابِسٍ وَ حَجَرٍ يَابِسٍ وَ لَيْلٍ دَامِسٍ وَ رَطْبٍ وَ يَابِسٍ، رُدِّ عَيْنَ الْعَيْنِ عَلَيْهِ فِي كَيْدِهِ وَ نَحْرِهِ وَ مَالِهِ، فَارْجِعِ الْبَصَرَ هَلْ تَرَى مِنْ فُطُورٍ، ثُمَّ ارْجِعِ الْبَصَرَ كَرَّتَيْنِ يَنْقَلِبْ إِلَيْكَ الْبَصَرُ خَاسِئًا وَ هُوَ حَسِيرٌ».^{۱۷}

(۱۶) مرحوم شیخ ابراهیم کفعمی در مصباح، ورد زیر را برای زخم چشم به نقل از ابن علقمی نقل می کند:

بِسْمِ اللَّهِ الْعَظِيمِ الشَّانِ الْقَوِيَّ السُّلْطَانَ الشَّدِيدِ الْأَرْكَانِ حَبْسُ حَابِسٍ وَ حَجَرٌ يَابِسٌ وَ شَهَابٌ قَابِسٌ وَ لَيْلٌ دَامِسٌ وَ مَاءٌ قَارِسٌ فِي عَيْنِ الْعَائِنِ وَ فِي أَحَبِّ خَلْقِ اللَّهِ إِلَيْهِ وَ فِي كَيْدِهِ وَ كَلْبَتِيهِ فَارْجِعِ الْبَصَرَ هَلْ تَرَى مِنْ فُطُورٍ ثُمَّ ارْجِعِ الْبَصَرَ كَرَّتَيْنِ يَنْقَلِبْ إِلَيْكَ الْبَصَرُ خَاسِئًا وَ هُوَ حَسِيرٌ».^{۱۸}

(۱۷) مرحوم آقا نجفی در خواص الآیات می نویسد:

اگر کسی این آیات زیر را با مشک و زعفران و گلاب بنویسد و با خود نگاه دارد، از چشم زخم محافظ می ماند:

«إِنَّ رَبَّكُمْ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ، ثُمَّ اسْتَوَى عَلَى الْعَرْشِ، يُغْشَى اللَّيْلَ النَّهَارَ يَطْلُبُهُ حَثِيثًا وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ وَالنُّجُومَ مُسَخَّرَاتٍ بِأَمْرِهِ، أَلَا لَهُ الْخَلْقُ وَالْأَمْرُ تَبَارَكَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ، ادْعُوا رَبَّكُمْ تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً

^{۱۶}- مکارم الأخلاق، ص ۴۱۵

^{۱۷}- مکارم الأخلاق، ص ۴۱۵

^{۱۸}- مصباح کفعمی، ص ۲۲۱

إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ، وَلَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَاحِهَا، وَادْعُوهُ خَوْفًا وَطَمَعًا، إِنَّ رَحْمَةَ اللَّهِ قَرِيبٌ مِّنَ

الْمُحْسِنِينَ»^{١٩}.

^{١٩} - خواص الآيات، ص ٤٨